

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 105/26

U Luxembourg 16. srpnja 2026.

Presuda Suda u predmetu C-280/25 | [Lin II]¹

Borba protiv teške prijevare počinjene protiv financijskih interesa Europske unije: Sud objašnjava zašto u presudi u predmetu Lin² nije povrijeđeno ni načelo zakonitosti u kaznenim stvarima³ ni nacionalni standard zaštite temeljnih prava, kojim se sudu zabranjuje kombiniranje različitih propisa radi utvrđivanja zastare u tom području⁴

U tom kontekstu Sud također pojašnjava što treba smatrati „teškom“ prijevaram počinjenom protiv financijskih interesa Unije

Presuda u predmetu Lin, donesena 24. srpnja 2023., odnosila se na nekoliko rumunjskih državljana osuđenih na kazne zatvora zbog utaje poreza. Oni su osporavali svoje osude, tvrdeći da je, na temelju nacionalnog standarda zaštite koji se odnosi na retroaktivnu primjenu blažeg kaznenog zakona (*lex mitior*), nastupila zastara njihove kaznene odgovornosti⁵. Ti rumunjski državljani pozvali su se, s jedne strane, na dvije presude rumunjskog Ustavnog suda donesene 2018. i 2022. Tim je presudama poništena nacionalna odredba⁶ koja uređuje razloge za prekid⁷ roka zastare u kaznenim stvarima, zbog čega rumunjsko pravo tijekom gotovo četiri godine nije predviđalo nikakve razloge za prekid tog roka. Navedeni su se državljani, s druge strane, oslonili na odluku rumunjskog Vrhovnog kasacijskog suda (VKS) iz 2022. kojom je utvrđeno da se to nepostojanje razloga za prekid zastare primjenjuje i na kaznena djela počinjena između 2014. (trenutak donošenja neustavne odredbe) i 2018. (datum donošenja prve presude Ustavnog suda), na temelju načela retroaktivne primjene *lex mitior*⁸. Sudu je u biti postavljeno pitanje o usklađenosti tih različitih presuda koje su donijeli rumunjski sudovi s pravom Unije, osobito s odredbama čiji je cilj učinkovita borba protiv prijevaram počinjenih financijskim interesima Unije. U presudi Lin Sud je ponovio da države moraju voditi računa o tome da pravila o zastari propisana nacionalnim pravom omogućavaju učinkovit progon kaznenih djela povezanih s prijevarama počinjenima protiv financijskih interesa Europske unije, s ciljem izbjegavanja sustavne opasnosti od nekažnjavanja takvih kaznena djela. Stoga je Sud presudio da rumunjski sudovi trebaju izuzeti iz primjene nacionalni standard zaštite koji se odnosi na *lex mitior*, kako je utvrđen u VKS-ovoj odluci iz 2022. Suprotno tomu, utvrdio je da su odluke rumunjskog Ustavnog suda donesene 2018. i 2022. u skladu s pravom Unije jer se njima provodi načelo zakonitosti u kaznenim stvarima i jer uzrokuju sustavnu opasnost od nekažnjavanja manjeg dosega od primjene nacionalnog standarda zaštite *lex mitior* propisanog VKS-ovom odlukom iz 2022. Nakon presude Lin, VKS je 2024. ipak presudio da rumunjski sudovi ne mogu izuzeti iz primjene njegovu odluku iz 2022. a da pritom ne povrijede načela zakonitosti u kaznenim stvarima i zabrane *lex tertia*. U svojoj danas objavljenoj presudi Lin II Sud u biti utvrđuje da taj VKS-ov pristup nije u skladu s pravom Unije.

U predmetu Lin II direktor dvaju trgovačkih društava izdao je fiktivne fiskalne račune kako bi trećem društvu omogućio da smanji svoju poreznu osnovicu. Šteta nanescena rumunjskom državnom proračunu iznosi 268 536 rumunjskih leja (RON) (oko 59 304 eura), dok je iznos utajenog poreza na dodanu vrijednost (PDV) dosegnuo 163 656 rumunjskih leja (oko 36 142 eura), čime se nanosi šteta financijskim interesima Unije.

Međutim, taj direktor, koji je optužen zbog sudioništva u utaji poreza, izbjegao je svaku osuđujuću presudu. Naime, istek

roka zastare njegove kaznene odgovornosti utvrđen je u prvostupanjskom postupku, a zatim ga je 21. ožujka 2024. potvrdio Žalbeni sud u Oradei (Rumunjska). Državno odvjetništvo pri Žalbenom sudu u Oradei 9. travnja 2024. osporilo je potonju presudu pred VKS-om smatrajući da je žalbeni sud pogrešno okončao kazneni postupak primjenom nacionalnog standarda zaštite koji se odnosi na *lex mitior*, kako je utvrđen VKS-ovom odlukom iz 2022., a time i bez uzimanja u obzir presude Suda u predmetu Lin. Budući da ima dvojbe u pogledu načina na koji rumunjski sudovi primjenjuju presudu Lin, VKS je Sudu uputio zahtjev za prethodnu odluku. Također ga pita o tumačenju pojma „teška” prijevare u pravu Unije.

U današnjoj presudi, koja je uslijedila nakon presude u predmetu Lin, Sud, kao prvo, **pojašnjava pojam „teške” prijevare počinjene protiv financijskih interesa Unije**. Tako presuđuje da se, u slučajevima kada nacionalna odredba ne utvrđuje prag iznad kojeg se prijevare protiv financijskih interesa Unije mora smatrati „teškom”, prijevare mora automatski klasificirati kao „teška”, u smislu Konvencije PFI⁹, čim njezin ukupan iznos premaši 50 000 eura, bez obzira na to je li stvarna šteta nanesena proračunu Unije manja od tog praga.

Kao drugo, Sud naglašava da **u presudi Lin nipošto nije presudio da se nacionalnim standardom zaštite koji se odnosi na primjenu načela *lex mitior*, kako je predviđen rumunjskim pravom, i koji prekoračuje jamstva predviđena u tom području člankom 49. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, načelno povređuje pravo Unije**. Naime, Sud je samo presudio da se pravu Unije protivi to da rumunjski sudovi taj nacionalni standard zaštite, kako je utvrđen u VKS-ovoj odluci iz 2022., primijene na slučajeve teške prijevare počinjene protiv financijskih interesa Unije. To je bilo opravdano okolnošću da se takvom primjenom znatno povećava sustavna opasnost od nekažnjavanja takvih prijevare koja već proizlazi iz presuda Ustavnog suda iz 2018. i 2022., što je podrazumijevalo nepostojanje bilo kakvog razloga za prekid rokova zastare u kaznenim stvarima tijekom gotovo četiri godine.

Kao treće, Sud napominje da rješenje prihvaćeno **u presudi Lin ne zahtijeva od rumunjskih sudova da kombiniraju nekoliko sukcesivnih propisa** kako bi sudskom odlukom stvorili sustav za način izračuna zastare kaznene odgovornosti. Stoga se presudom Lin od tih sudova ne zahtijeva da povrijede nacionalni standard zaštite koji se odnosi na zabranu primjene *lex tertia*.

Kao četvrto, Sud naglašava da se rješenjem iz presude Lin **ne povređuje ni načelo zakonitosti kaznenih djela i kazni, kako je utvrđeno u članku 49. Povelje o temeljnim pravima i članku 7. Europske konvencije o ljudskim pravima**. Naime, zabrana koja je u toj presudi nametnuta rumunjskim sudovima da primijene VKS-ovu odluku iz 2022. nadovezuje se na ustaljenu sudsku praksu Suda i stoga je predvidljiva. Osim toga, Sud ustraje na činjenici da je on sam u presudi Lin utvrdio da ta odluka iz 2022. dovodi do sustavne opasnosti od nekažnjavanja teških prijevare počinjenih protiv financijskih interesa Unije. Stoga se u tom pogledu ne može utvrditi nikakva nesigurnost, s obzirom na to da rumunjski sudovi, u skladu s presudom Lin, takvu opasnost moraju smatrati utvrđenom.

Kao peto, Sud pojašnjava da se, s obzirom na važnost načela **pravomoćnosti u pravu Unije**, tim pravom ne nalaže dovođenje u pitanje pravomoćnih odluka kojima je primjenom VKS-ove odluke iz 2022. utvrđena zastara kaznene odgovornosti za teške prijevare počinjene protiv financijskih interesa Unije. S obzirom na to, odluka protiv koje je podnesena žalba u kasacijskom postupku načelno se ne može smatrati pravomoćnom odlukom.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor koji se vodi pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst i, ovisno o slučaju, kratak prikaz](#) presude objavljuju se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presuda dostupne su na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

¹ Naziv ovog predmeta je izmišljen. On ne odgovara stvarnom imenu nijedne stranke u postupku.

² Presuda Suda od 24. srpnja 2023. u predmetu Lin, [C-107/23 PPU](#) (vidjeti i priopćenje za medije br. [129/23](#))

³ Članak 7. Europske konvencije o ljudskim pravima, naslovljen „Nema kazne bez zakona”, temelji se na načelu zakonitosti i zabrane retroaktivnosti u kaznenim stvarima. U njemu se navodi da nitko ne može biti proglašen krivim za kazneno djelo počinjeno činom ili propustom koji, u trenutku počinjenja, prema unutrašnjem ili međunarodnom pravu nisu bili predviđeni kao kazneno djelo. Isto tako, ne može se izreći kazna stroža od one koja je bila na snazi u vrijeme počinjenja kaznenog djela. Tom se odredbom štiti pojedince od proizvoljnog progona i ona je temeljni element vladavine prava

⁴ Na temelju tog ustavnog načela rumunjskim se sudovima, među ostalim, zabranjuje djelomično primjenjivati sukcesivne kaznene zakone kombiniranjem njihovih određenih odredbi, uključujući one koje se odnose na način izračuna zastare kaznene odgovornosti. Načelo *lex mitior*, kako ga tumači rumunjski Ustavni sud, podrazumijeva da se, u slučaju sukcesivnih pravnih režima, mora odabrati i primijeniti zakon koji je u cjelini povoljniji za okrivljenika; međutim, nije dopušteno kombinirati povoljne odredbe sukcesivnih zakona i time sudskom odlukom stvoriti hibridni režim (*lex tertia*).

⁵ Mehanizam kojim se protekom vremena gubi mogućnost pokretanja sudskog postupka. Drugim riječima, ako tijela nisu pokrenula postupak u određenom roku, trajno gube pravo da to učine.

⁶ Neustavnost se odnosila na članak 155. stavak 1. Kaznenog zakonika iz 2009. jer je ta odredba bila u suprotnosti s ustavnim načelom preciznosti i predvidljivosti kaznenog prava time što je dopuštala da se postupovnim radnjama prekine zastara kaznene odgovornosti iako te radnje nisu bile priopćene osumnjičeniku ili optuženiku.

⁷ To jest postupovni akti ili presude kojima se prekida zastara kaznene odgovornosti

⁸ VKS-ova Odluka br. 67/2022

⁹ Konvencija o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica potpisana u Bruxellesu 26. srpnja 1995.